

Van de voorzitter van het KWG

Zet het alvast in uw agenda!

Terwijl ik dit schrijf, ver voordat u het leest, heb ik vanuit mijn werkkamer uitzicht op de opkomende zon. Prompt moest ik denken aan het verhaal van Henk Broer op het wintersymposium, over atmosferische verschijnselen rondom opkomende en ondergaande zon. Toen hij tijdens zijn praatje even retorisch vroeg wie een bepaald verschijnsel wel eens gezien had, werd er door menigeen geknikt, zo ook door mij. Al moet ik zeggen dat ik me wel realiseerde dat het verschijnsel dat hij beschreef in Nederland zeldzaam is: je hebt een heldere horizon nodig, en dat hebben we nu eenmaal zelden. Maar als Texelaar heb ik gelukkig in mijn jeugd de zon vaak genoeg in de zee zien zakken. Als u nu nieuwsgierig bent geworden naar wat die atmosferische verschijnselen dan zijn, en wat ze met wiskunde te maken hebben: het is allemaal na te lezen op de website van Henk Broer.

Het wintersymposium van het KWG is voor een wiskundige een mooi begin van het nieuwe jaar. Dit jaar was het programma gefocust op toepassingen van wiskunde in de natuurkunde. De drie sprekers hebben hun best gedaan om hun onderwerp uiteen te zetten in voor iedere wis- of natuurkundige begrijpelijke termen. Het aantal deelnemers was ook behoorlijk, maar het kan natuurlijk altijd beter: dus, leden van het KWG, overweeg eens om volgend jaar januari de trein naar Utrecht te nemen. Zet het maar alvast in de agenda, onder enig voorbehoud wordt het zaterdag 11 januari 2014.

Dat wiskunde leuk en uitdagend is, hoeft ik u natuurlijk niet meer te vertellen. Maar we hebben als wiskundigen soms wel moeite om 'de maatschappij' te overtuigen van het nut van de wiskunde. 'Valorisatie' is geloof ik het modewoord. En dat moet bij elk stukje wetenschap tegenwoordig, want anders ziet de maatschappij het eraan bestede geld kennelijk als weggegooid. Dat iedereen die dagelijks met Google in de weer is, gebruik maakt van de stelling van Perron–Frobenius, en dat die heren in het tweede decennium van de twintigste eeuw echt geen idee hadden van de latere toepassing van hun werk, is in deze denk ik wel een relevant voorbeeld. Er zijn natuurlijk veel meer van dit soort voorbeelden te geven, ik pluk gewoon wat uit de

lineaire algebra omdat dat dichtbij mijn eigen interesse ligt. Hoe zou dat onderzoek gevaren zijn in de huidige tijd, vraag ik me wel eens af. Niet best vrees ik. Het toont eens te meer aan dat toepassingen van wiskunde zich slecht laten voorspellen, en dat aan de andere kant de wiskunde een enorme kracht heeft.

Het blijft dus voor onze samenleving van enorm belang om jonge mensen geïnteresseerd te krijgen in wiskunde en ze geïnteresseerd te houden. Ervaring binnen het eigen gezin toont aan dat de Wiskunde Olympiade daarbij een belangrijke rol kan spelen, naast natuurlijk stimulatie door enthousiaste leraren, ouders en familie. Ondanks het feit dat het op het moment dat u dit leest al weer lang en breed achter de rug is, noem ik het toch maar even: eind januari was weer de eerste ronde van de Wiskunde Olympiade. Deze mag zich de laatste jaren in toenevende belangstelling verheugen. Hulde voor de organisatoren, ze spelen een belangrijke rol in het stimuleren van aandacht voor wiskunde bij een belangrijke doelgroep.

Het zal u niet ontgaan zijn dat over het onderwijs in wiskunde op de middelbare school nogal wat discussie is geweest de afgelopen jaren. Een belangrijk document dat uit die discussie voortvloeit is het eindrapport van cTWO dat recent verschenen is. Tweehonderd-twee-en-vijftig bladzijden maar liefst. Ongetwijfeld is hiermee de discussie niet ten einde; de commissie pleit zelf voor een 'breed samengestelde permanente curriculumcommissie'. Hoewel ik me realiseer dat het lezen van die 252 bladzijden een hele opgave is, zou ik u allen toch willen aansporen om tussen lesgeven, onderzoek en andere activiteiten, tijd te zoeken om het rapport te lezen en vooral: erover na te denken. Het middelbaar onderwijs in ons prachtige vak is te belangrijk om dat alleen aan de commissie over te laten; daar moeten en mogen we met zijn allen over nadenken.

Rest mij nog om u te wijzen op het Nederlands Mathematisch Congres, dat op 5 april in Nijmegen zal plaatsvinden. Ik hoop u allen daar te zien!

André Ran, voorzitter KWG